

Tweede Kamer der Staten-Generaal
T.a.v. de leden van de Kamercommissie Klimaat en Groene Groei
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Datum : 28 oktober 2024
Onze referentie : 2024/RvB/WW/044
Onderwerp : debat begroting Klimaat en Groene Groei

Geachte leden,

In de week van 4 november 2024 (week 45) vindt de begrotingsbehandeling van het Ministerie van Klimaat en Groene Groei (KGG) plaats. FME, de ondernemersorganisatie voor de technologische industrie, wil in deze brief benadrukken dat, op basis van een duurzaam en concurrerend verdienmodel, de Nederlandse industrie zich moet en wil verduurzamen om de klimaatdoelen van Parijs te behalen. Elektrificatie en de omschakeling naar waterstof vormen hiervoor de belangrijkste pijlers.

Uit de Klimaat- en Energieverkenning 2024 van het PBL blijkt echter dat de kans om de doelen te halen aanzienlijk is afgenomen. Volgens FME worden deze uitdagingen veroorzaakt door factoren zoals netcongestie, de hoge elektriciteitsprijzen in Nederland, kostenstapeling (netkosten, heffingen en belastingen), de hoge prijs van waterstof, het uitblijven van investeringsbesluiten voor waterstofprojecten en jarenlange vertragingen in noodzakelijke infrastructuurprojecten zoals de Delta Rhine Corridor. Deze belemmeringen maken het moeilijk om maatwerkafspraken met de industrie te realiseren en om het mkb te verduurzamen. Cluster 6 meldde deze zomer minister Hermans al dat, door bovengenoemde knelpunten, 80% van de projecten een groot risico loopt niet te worden uitgevoerd.

Nederland moet niet alleen de klimaatdoelen halen, maar heeft ook een klimaatneutrale en circulaire industrie nodig om onze welvaart te behouden, een duurzaam verdienmodel te waarborgen en strategische autonomie te realiseren. De KGG-begroting en het Belastingplan 2025 sturen echter nog onvoldoende op het snel herstellen van het ongelijke speelveld. FME stelt daarom een aantal maatregelen voor die de concurrentiepositie van onze industrie binnen en buiten Europa verbeteren. Daarnaast delen we in deze brief enkele concrete oplossingen zoals het stimuleren van energiebesparing binnen de industrie voor direct effect.

FME vraagt u:

- **Herstel van het gelijke speelveld**

Verleng de Indirecte kostencompensatie (IKC)-regeling tot 2030 en compenseer het tekort van € 250 miljoen dat is ontstaan door het schrappen van de Volume Correctie Regeling (VCR). Koppel de financiële dekking voor deze regelingen aan de ETS-inkomsten van € 900 miljoen.
- **Financiering van netwerkinvesteringen**

Gebruik collectieve middelen om de verwachte toename van de netwerkkosten voor de benodigde investeringen van ongeveer € 100 miljard gedeeltelijk te financieren. Netcongestie belemmert de elektrificatie van bedrijven en vertraagt de groei van de industrie.
- **Verlaag energiebelastingen**

Verlaag de energiebelastingen om het belastingverschil met andere landen te verkleinen. Nederland staat in de Europese top 3 van hoogste energiebelastingen, wat de concurrentiepositie van de industrie verzwakt. Er is dringend behoefte aan een trendbreuk in de energiebelastingen om de lasten voor de industrie te verlichten.
- **Afschaffen van de nationale CO2-heffing**

Schaf de nationale CO2-heffing af, omdat deze boven op het Europese ETS-systeem komt en de Nederlandse industrie onevenredig belast, wat een ongelijk speelveld creëert ten opzichte van andere Europese landen.
- **Ondersteun de transitie naar circulaire businessmodellen**

Stel jaarlijks € 100 miljoen beschikbaar om bedrijven te helpen bij de overstap naar circulaire bedrijfsvoering en het overbruggen van de onrendabele top. Heralloceer een deel van de SDE++-subsidie voor circulaire economie en grondstoffenbeleid, en zorg voor coördinatie tussen de ministeries van Infrastructuur en Waterstaat, en Klimaat en Groene Groei.
- **Versnellen van energiebesparing in de industrie**

Faciliteer energiebesparing met € 5 miljoen zoals eerder succesvol werd gedaan met Project 6-25 van VEMW en FME. Deze aanpak kan helpen netwerkkosten te verlagen en sneller CO2-reductie te realiseren door doelmatige maatregelen achter de aansluiting.
- **Toepassing van de elektrificatieladder om netcongestie te verminderen**

FME, samen met Fedet en Energy Storage Nederland, dringt aan op de toepassing van de elektrificatieladder die prioriteit geeft aan energiebesparing, het slimmer maken van het net door digitalisering, beter benutten van het bestaande net en de toepassing van energieopslag en -conversie vóór fysieke uitbreiding van het net. Dit kan de aanleg van nieuwe netstructuren versnellen en miljarden euro's besparen.

➤ **Maak vaart met de totstandkoming van de maatwerkafspraken**

Gelet op het risico dat we de klimaatdoelstellingen niet gaan halen (KEV 2025), willen wij nogmaals benadrukken om vaart te maken met de maatwerkafspraken en zo snel mogelijk tot bindende overeenkomsten te komen. Anders bestaat er een grote kans dat de doelstellingen voor 2030 verder uit het zicht raken.

Concurrentiepositie industrie in heel Europa onder druk

Het rapport van Draghi laat zien dat de energiekosten in Europa vele malen hoger zijn dan buiten de EU. Landen als de Verenigde Staten en China trekken met aantrekkelijke voorwaarden investeringen door de industrie aan. Europese elektriciteitsprijzen liggen 2 tot 3 keer hoger in de EU dan in de VS, en aardgasprijzen liggen 4 tot 5 keer hoger. Deze situatie zorgt ervoor dat strategische energie-intensieve industrieën hun productie verminderen, waardoor Nederland en de EU nog afhankelijker worden van derde landen.

Ontoereikende infrastructuur

Zonder voldoende infrastructuur zijn investeringen in verduurzaming onmogelijk. Het gebrek aan beschikbaarheid wordt veroorzaakt door netcongestie en lange doorlooptijden voor de aanleg van infrastructuur voor elektriciteit en waterstof. Infrastructuurprojecten zoals de Delta Rhine Corridor blijven achter door vertragingen en is er een tekort aan CCS-infrastructuur. Duizenden bedrijven staan inmiddels in de wachtrij voor levering of teruglevering van elektriciteit.

Nederland moet dubbele doelen realiseren

Nederland staat voor de uitdaging om zowel de klimaatdoelen te halen als een klimaatneutrale en circulaire industrie te ontwikkelen. Deze doelen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden en even belangrijk voor het behoud van onze welvaart en strategische autonomie. De tijd dringt om dringende problemen zoals het ongelijke speelveld, de aanleg van infrastructuur en de hoge energieprijzen aan te pakken. Alleen door snel en gericht actie te ondernemen, kan Nederland tijdig overschakelen op duurzame elektriciteit en waterstof en blijft onze industrie internationaal concurrerend.

FME roept daarom op tot besluitvorming die per 1 januari 2025 in werking kan treden. Het doorschuiven van dossiers naar de Voorjaarsnota 2025 is geen optie. Investeerders, zowel binnen als buiten Nederland, hebben dringend behoefte aan consistent en transparant kabinetsbeleid om weloverwogen investeringsbeslissingen te kunnen nemen.

Als u nog vragen heeft of informatie wenst, kunt u met Public Affairs adviseur Laurine Bonnewits (laurine.bonnewits@fme.nl of 06-16109092) contact opnemen.

Met vriendelijke groet,

FME

Willem Wensing

Waarnemend directeur Belangenbehartiging